

SZENTES ÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
E) Árfizetési ár:
negyedévre 1 frt 25 kr., fél évre 2 frt 50 kr., egész évre 5 frt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hova a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyílt-téri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel.

Magyarországi Szent Erzsébet.

Árpád-házbeli legendás alakja a magyar történetnek: Magyarországi Szent Erzsébet, te csudás forrása a szépnek, jónak, nemesnek, a türesnek és szenvedésnek, ki megsegítéd a szerencsétlen s amerre jártál, csudatevő palástodat terítéd a vigaszt szomjuhozóra: a Te Fenséged ujhodott meg egy évezer után a magyar királyi trónon abban a szent asszonyban, kinek életét, nekünk a legdrágábbat, messze idegenben egy vadállati gyilkos oltotta ki orvul és kinek hiült teteme, sötét gyászpompában most teszi meg az utolsó útát örök pihenő helyére!

Mert szent volt ő is: Erzsébet királyné, a jóságos, a tűrő, a szenvedő.

Szentté avatta őt lelkünk oltárán szívének felénk sugárzó, reánk áldást fakasztó melege, melynek tisztá hevétől szabadságunk zsenge sarja újra kihajtott és azzá az árnyat, enyhet adó izmos, lombos fává fejlődött, mely idők vészében viharában biztos menedéket ad. Szentté avatta az a mérhetetlen nagy fájdalom, mely egyetlen fia gyászos vesztén lelkét teljesen elfogta és a melyet golgotai útban hordott magával, sehol enyhülést nem találva, soha meg nem pihenve hosszú, hosszú vándorlásain!

Valami rettenetesen fájó, eget ostromló jajkiáltás hangzik végig az országon, hogy őrző angyalunkat, felséges királynénkat így kelle elveszitenünk. A fájdalom szava torkunkra fagy, szívünkben megáll a vér keringése és nem tudunk kifejezést adni annak az érzésnek, mely egy ciklopszi pöröly hatalmas zuhanásával, zsiabasztóan nehezül lelkünkre, e mártiromságot szenvedett jóságos édes anyánk halálhírre!

Ez az érzés több a megdöbbenésnél!

Mert mily szörnyű csapással teszi ismét próbára sokat szenvedett népét a magyarok Istene!

Elvették koronánk legfényesebb gyöngyét, letörték róla orozva gyilkos kezek, melyeket csak a fanatizmus örülete vezethetett abban a pillanatban, mikor véres törével illette a legártatlanabb emberi szívet.

Erzsébet királynét orozva meggyilkolták!

Hát van-e ennél szörnyűbb büntette a világhistóriának?

A magyar legendabeli szent királyné megujhodott képe volt Erzsébet nagyasszonyunk!

Mint egy nemtő, úgy lépett a magyar haza földjére, áldást hintve áldott kezekkel, vigasztalva balzsamos magyar szavakkal, melyeket rögtön megtanult, mihelyt Magyarország királynéjává avatta őt az Istenek kegyelme.

Van-e példa, hozzá hasonló, nemzeti történetünk ezer irott lapján? Láttuk, mint lett a bajor hercegkisasszonyból, aki ifjú korában csak hírt hallotta a magyar nyelvnek, igaz magyar királyné, aki már szomorú időkben, — mikor még a király és nemzet közt nem oszlott el minden félreértés, — szorgalmasan tanulta a magyar nyelvet, melyet később olyan zengzetesen beszélt, mint akármelyik magyar asszony az Alföldön.

Azt beszéli a fáma, hogy a politikában is ő volt őrző angyalunk.

Odaönn egyetlen egy jóakarója volt a magyar nemzetnek a király oldalán, s ez a királyasszony volt. Egy agyafúrt, rosszakarátú udvari párt celszövényeit ellensúlyozta ez a csodás asszony s egyetlen mosolya részünkre tudta hajlítani az uralkodói gondoktól gyakran megtört király felséges jó szívet.

Ezt a királyi szívet is többször érte már a sorscsapás, mint akármelyik emberi halandó szívet, s mi innen a távolból elképzelni se tudjuk az ő fájdalmát, melyet a legnemesebb asszony, a legszeretettebb királyné elvesztése fölött érez.

Hát lesz-e vége valaha az ő mártírúmának?

A megdöbbenő csapások hosszú, hosszú sorozatát vele együtt szenvedte hiven a magyar nemzet, részt kérve mindig a szeretett uralkodó gyászából, fájdalmából.

A mostani csapás azonban felülmulja mindazokat, amiket eddig elszenvedtünk, mert nekünk is lelkünk része volt az a felséges asszony, akit most egy szörnyű gyilkos keze rabolt el tőlünk.

Nem érünk rá a gyásztól, hogy azzal az emberi szörnyeteggel foglalkozzunk, aki ezt a gyászt okozta.

Hadd hulljon a könnyünk szabadon; ne facsarja szívünket a bosszú gondolata, hanem öltünk fekete gyászt, szedjünk virágot a legszeretettebb királynénak, Magyarország védőangyalának ravatalára.

A harangok kondulásába pedig vegyüljön bele millió hűséges magyarnak buzgó fohászja, hogy a magyarok hatalmas Istene adjon még erőt a legjobb királynak, e rettenetes csapás elviselésére!

Közgazgatási bizottság. Csongrádvármegyei közgazgatási bizottsága f. hó 12-én tartott rendes havi ülésének első percéi a fájdalomnak, a gyásznak voltak szentelve.

Vadnay Andor dr. főispán, mélyen megindulva jelentette be a bizottságnak, az Erzsébet királyné tragikus halálával hazánkat ért mélyes csapást és indítványára a bizottság jegyzőkönyvileg adott kifejezést a pótolhatatlan veszteség fölött érzett mély fájdalomnak.

E szomorú aktus hatása alatt kezdődtek az alispáni előadmányok.

A sándorfalvi községi jegyző, gyengülő szemvilágára való hivatkozással kéri, hogy az anyakönyvvezetői teendők alól mentessék fel, mire a bizottság elhatározta, hogy a belügyminiszternél Sándorfalva részére egy önálló állami anyakönyvvezetőség rendszeresítését fogja szorgalmazni.

Ezután Albertényi Antal várm. főszámvéve terjesztette elő a vármegye 1899 és 1900 évekre összeállított utadó költségvetését terjedelmes indokolás kapcsán, melyet minden tételben elfogadtak. A költségvetést kinyomatják és a megyebizottsági tagok közt kiosztják, miután még az októberi megyegyűlés is tárgyalni fogja.

A tanfelügyelő előadmányai közt ezúttal is került néhány érdekbe. Így az, hogy a szentesi polg. leányiskolánál Papp Lajosné Gonda Júlia úrasszonyt egyelőre 3 évre az igazgatói állásban megerősítette. Továbbá, hogy több iskolai hatóság, köztük a szentesi zsidó egyház az a kérelmét, hogy elemi iskolai tanítóik részére államszolgálatként kapják meg az 5-öd éves korpótlékot, pártolón terjeszték fel a közköztudatosságimnistrumhoz, valamint Tápé község kérelmét is, iskolai államszolgálat iránt.

Tömörkényre, tanítóválasztó iskolaszéki gyűlési elnöknek Keller Lajos mindszenti plebánost választották meg.

A többi szakreferáda befejeztével a gyűlés déli fél 12 órakor véget ért.

Gyászba borultán.

Először a megédes hazánk felett, lecses a mi fejünk disze, koronája?

Leesett a porba, lelökve erőszakos, durva kézzel, összezúzva egy emberi formába bujt dúvad szentségtörő öklével és hullása milliók szívét facsarta össze kínos fájdalommal, milliók szeméből sajtolta ki a kétségbeesés forró könnyét.

Amit lapunk előző számában röviden, magunk is alig bizva a borzalmas hírválóságában olvasóinkkal tudattunk: hogy Erzsébet királyné, a mi jóságos Nagyszonyunk Genfben egy anárkista merénylet áldozata lett, — fájdalom, igaznak bizonyult.

A gaztett minden részlete ismeretes ma már a közönség előtt a fővárosi lapokból; gyász borul szívünkre; gyász a házars ahol járunk, minden rétege a közönségnek átérzi a mindnyájunkat ért, szinte pótolhatatlan veszteség nagyságát, minden ajkon felhangzik a végzet, a balsors ellen való keserű kifakadás: miért, hogy ennek így kellett történni? Mi hát az istenség ereje, hatalma, ha ilyen diadalt ülhet a sátán egy földön járt angyalon?

Az ország gyásza impozánsan, komor fenséggel nyilatkozik meg Erzsébet királyné tragikus halála alkalmából. A törvényhozó testület körében már is arról beszélnek,

hogy szobrot emelnek, országos gyűléssel Nagyszonyunk emlékeztetének és maga a legmélyebben, mert szíve közepén: sujtott férj, Felséges királyunk mondta a fájdalom első óráiban: »Ennek a rendkívüli nőnek emlékét rendkívüli módon fogom megörökíteni!«

Nem feladatunk, akár a gaztett részleteit, akár az országos gyász és fájdalom nyilvánulásait ismételtelen felsorolni, — ezeket a szomorú részleteket úgy is olvasta és ismeri már közönségünk.

Nekünk csak az a szomorú tiszttal, hogy arról adjunk számot: miben nyilvánul a sötét gyász ideháza?

A vármegye gyásza.

Szombaton este fél kilenckor kaptuk a genfi tragédia első távirati híreit. Nem akartuk hinni sem.

Hiszen olyan nehéz elhinni azt, hogy ember annyira elálatiasodjék lelkeiben szívében, hogy egy védtelen asszonyra emelje gyilkos kezét, egy szentet, ki soha senkinek ártalmára nem volt, mindenkiél csak jót tett és akit a mivel világon minden népének rajongó szeretete, határtalan tisztelete fogott körül, amerre néma fájdalomában, tűró szenvedésével járt-kelt.

Vadnay Andor dr. főispán, aki ugyanekkor kapta a hírt, szintén hitetlenül fogadta azt, de mikor Budapestről, ismételt tudakozásra megbizonyosodott a szomorú valóról, rögtön intézkedett, hogy a főkapitány az őrjáratokkal azonnal szüntessen be minden korcsmai mulatozást s hogy a másnapra meghirdetett katolikus körbál elmaradjon. A megdöbbenő hír még aznap este elég széles körben elterjedt a városban és szerkesztőségünket egyre ostromolták a tudakozók: igaz-e, nem-e csak hírlapi kacsa ez a borzalom?

Fajdalom, meg kelle az erősíteniünk s a hír hatása alatt vasárnap reggelre kelvén, már számos magánháza is kitűzték a gyászlóbobót,

Csongrádvármegye közönsége nevében Csató Zsigmond dr. — addig is, míg a törvényhatósági bizottság gyűlésre összehívtnék — táviratilag fejezte ki legmélyebb részvétét a belügyminiszter előtt; Vadnay Andor dr. főispán pedig a miniszterelnökhöz intézte részvétáviratát, hogy az a trón szalmájához eljusson. Ugyancsak a főispán továbbította Csongrád község és az ottani több társaságot részvétnyilvánulását is az illetékes helyre.

A vármegye törvényhatósági bizottságát Csató alispán a f. hó 15-re, holnap délelőtt 11 órára hivta össze rendkívüli közgyűlésre, a következő meghívóval:

1154. sz.
alisp. 1898.

Csongrádvárm. alispánjától.

Meghívó.

.....úrnak
mint a várm. törvényhat. biz. tagjának

Csongrádvármegye törvényhatósági bizottsága Szentesen, 1898. évi szeptember hó 15-én délelőtt 11 órakor rendkívüli közgyűlést tart.

A rendkívüli közgyűlésnek egyedüli tárgya: Erzsébet királyné Ő cs. és kir. felsége elhunytának bejelentése.

Ezen rendkívüli közgyűlésre, valamint ezt megelőzőleg ugyanaz napon délelőtt 10 órakor a szentesi róm. kath. templomban tartandó gyász istentiszteletrre címzett Uraságotat, mint a közgyűlés tagját tisztelettel meghívom.

A törvényhatósági bizottság tagjai a gyász istentiszteletrre a vármegyei közgyűlési tereméből testületileg fognak fent kitett napon délelőtt háromnegyed 10 órakor felvonulni.

Szentes, 1898. szeptember 12.
Dr. Csató Zsigmond,
alispán.

E rendkívüli közgyűlés kizárólag a gyász és fájdalom megnyilatkozásának lesz szentelve és a katolikus templomban délelőtt 10 órakor tartandó gyász-istentisztelet előzi meg; úgy ezen, mint a gyűlésen bizonyára feketébe öltözve jelennek meg a megyebizottsági tagok.

Szentes város gyásza.

Szentesen általános, mély megdöbbenést idézett elő a királyasszony meggyilkoltásának rémes híre. A középületeken és számos magánházon gyászlóbobog leng, az egyházak templomainak harangjai nap napra érchanon hirdetik az általános, mély gyászt, a főgimnázium ifjúsága pedig, gyásza külső jeléül, 30 napig hord fekete karszalgot.

A vasárnapra meghirdetett katolikus körbál elmaradt, elmúlt minden muzikaszó, minden hangos vigasság.

Lakos Imre dr. polgármester rendkívüli közgyűlésre hivta össze ma délelőtt 9 órára a város képviselőtestületét. A kibocsátott meghívó így szól:

Szentes város polgármesterétől.

Meghívó.

.....úrnak
Helyben.

Erzsébet királyné Ő Felségének, a magyar nemzet nemtörődő tagjának halála alkalmából, legmélyebb gyászának kifejezésére, Szentes város képviselőtestülete a f. évi szeptember hó 15-én délelőtt 9 órakor, a bal kőrcazi ülésteremben rendkívüli közgyűlést tart, melyre ömleszt uraságotat tisztelettel meghívom.

Szentes, 1898. szeptember hó 11.
Dr. Lakos Imre,
polgármester.

A gyűlést megelőzően pedig, tegnap délután bizalmas értekezlet volt a polgármesternél, melyen a mai közgyűlés elé terjesztendő javaslatok állapítottak meg egyöntetűen, hogy így semmi diszharmonia ne zavarja a hozandó határozatokat, melyek méltó kifejezői lesznek a mindnyájunkat ért szörnyű csapás fölött érzett mély fájdalomnak.

Talán szükségtelen is a városi képviselőket arra kérnünk, hogy ezen a közgyűlésen szintén lehetőleg fekete öltönyben jelenjenek meg.

A gyász a megyében.

A megyebeli községek mindenyekiből megható nyilvánulásai mutatkoznak a nagy nemzeti gyász fölött érzett mérhetlen fájdalomnak.

A községek koszorúkat akarnak küldeni a bálványozásig szerett királyné ravatalára, de — mert nem tudják — vajon nem ütközik-e az udvari gyász szertartás szokásaiba, — kérdéssel fordultak ez iránt a főispánhoz, aki kérelmüket azonnal eljuttatta a legilletékesebb helyre.

Milyen impozáns volna, Magyarországon ezer községének virágáldozatát látni a koporsó körül, mely előlünk a legdrágábbat zárja el örökre, amit elveszthettünk és milyen rajongással csüggött édes magyar népünk e fájdalmas anyán, hogy ilyen formában akar magának utat törni ravatalához szívünk megszentelt fájdalomnak nyilvánulása!

Az egyházak gyásza.

A különböző hitfelekezetek egyházszintén osztoznak a nagy országos gyászban. A templomokon, egyházi épületeken gyászlóbobog lengenek s a katolikus templomban ma délelőtt 10 órakor lesz, a törvényhatósági bizottság és a hatóságok részvétével a gyász-istentisztelet.

Bizonyosra vesszük, hogy a többi egyház templomában is rendeznek gyászisten-

iszteleket. Egy a református templomban a királyné temetése napján, szombaton délelőtt 8 órakor, a zsidó templomban pedig f. hó 20-án, kedden délelőtt 8 órakor lesz gyászünneplés.

Nem az illendőség parancsára ezt. Lelkünk szükségét érzi, hogy a megpróbáltatás és súlyos napjaiban istenhez forduljunk a szívvel feltöltő főhosszal:

»Vaj! óvna meg a jövőben hasonló nagy csapástól mi magyar hazánkat.

Kisiparunk jövője.

Az emberi szükségletek legtöbbször kielégítése körül a kisipar és a gyáripár állanak egymással szemben versenytársakként; csak természetes — bár kisiparunk szempontjából eléggé nem sajnálható — következménye volt e versenynek, hogy a gyáripár a maga hatalmas segédesszűköivel mindaddig győztesnek bizonyult ebben a versenyben és hogy térfoglalása a kisipar természetes működése terén is mind nagyobb és nagyobb merveket öltött, segédesszűköinek szaporodása és tökéletesbülése folytán.

A versenynek ez az eredménye sajnálatos, de nem kétségbeesítő; abban a mértékben, amint köztudatba ment at annak a szerepnek a nagy fontossága, a mely a társadalomban az önálló kisiparra, az ipari és általában az emberi munka önálló kifejtésére vár, abban a mértékben igyekezett az állam és a társadalom a gyáripár segédesszűköit a kisiparra nézve is hozzáférhetőkké tenni; abban a mértékben igyekeztek és igyekeznek az iparosok ismeretkörének bővítése által, a szakképzés által azt az értelmi erőt nyújtani a kisiparnak, a mely a gyáripár főlényének eddig egyik eszköze volt. Egy másik téren, az ipari munkakifejtéshez szükséges tökélerő megszerzése terén az érdekelt kisiparosok által eddig nem eléggé méltányolt segítség áll a szövetkezésben rendelkezésükre és csak a gondolatlan való megbarátkozáshoz szükséges időnek kell elteltnie, hogy a kisiparnak az állam és a társadalom által támogatott szövetkezeteiben a gyáripár másik hatalmas segédesszűköze, a szükséges tökélerő, amely nyersanyagának olcsón való beszerzésére, készítményeinek legelőnyösebb értékesítésére képesítse, szintén rendelkezésére álljon.

A technika fejlődésére várt a földat, hogy a kisiparnak azt az eszközt is rendelkezésére bocsássa, a melyben a gyáripár túlsúlya kiválóképen rejlett: a géperőt. Ezt a feladatot a tudomány fényesen teljesítette azoknak a segédgépeknek a megszerzésével, amelyek a gázzal vagy villamosággal hajtva megsokszorozzák és tökéletesebbé teszik az ember munkáját az ipari termelés minden ágában.

Annak a közel jövőben létesítendő vállalatnak, a melynek főcélja lesz a város villamos világítására szükséges áramot szolgáltatnia, bizonyosan meg van a jelentősége abból a szempontból, a melyet minden irányban hangoztatni hallunk: városunk városias irányban való haladása szempontjából; de mi végtelenül nagyobb fontosságot tulajdonítunk e vállalatnak kisiparunk fejlődése szempontjából; annak a lehetőség szempontjából, hogy a kisiparnak a villamos áramban olcsó, megbízható, veszélytelen hajtóerő fog rendelkezésére állani azoknak a kisipari segédgépeknek a hajtására, a melyek az ipari termelés tökéletességéhez, a mai igények kielégítésére nélkülözhetlenné.

A villamos világítási vállalat bizonyosan meg fogja a maga érdekében, a maga teendőit tenni a villamos áram használatának népszerűsítésére.

Nekünk most nem az a célunk, mi iparosaink figyelmét azokra az előnyökre óhajtjuk felhívni, a melyek rájuk nézve a villamos áramnak, mint ipari segédesszűkönek használatából hárulnak és föl óhajtjuk hívni társadalmunk figyelmét arra, hogy mi teendők várnak rá e tekintetben a közel jövőben? A viszonyok kedvezőtlenége, a mely a kisiparunkat illetőleg szemmel láthatóan fönt áll, nem igen szokott arra alkalmas lenni, hogy a vállalkozási kedvet élesztse,

a körültekintést és a foglalkozás iránti szeretetet előidézzé. Iparosaink az a nagy száma, a melyik tanult iparágat elhagyva, új foglalkozás után lát, valamint az a nagy vonzóerő, a melyet a mezőgazdasági vállalkozás iparosaink egy másik nagy számára gyakorol, figyelembe veendő bizonyítékai a kisipar kedvezőtlen helyzetének és egyszersmind figyelemzetető példák arra, hogy az ipar fejlesztése és kedvezőbb viszonyok közötti juttatása nálunk is sürgős feladat, a melynek megoldása ép oly tevékenységet tételez föl az iparosok részéről saját ügyeikben, mint a társadalomtól az állam akciója elősegítésében.

És ennek az akciónak kiválóan alkalmas ideje jó el a villamos áram szolgáltatásának megkezdésével.

A munkának azt a tökéletességét kell iparosainknak munkájukba belevinni, a melyet csak a soha el nem fárado, mindig egyenlően és megbízhatóan dolgozó gép képes teljesíteni. A termelésnek azt az olcsóságát kell munkájukban érvényesíteniük, a melyet ismét csak az emberi munkát megsokszorosító gép és olcsó hajtóerő nyújt. A segédgépek és az olcsó hajtóerő alkalmazása által fel kell saját erűket a nehezebb munka kifejtése alól szabadítani, hogy saját munkájuk a kivétel izléses voltában és tökéletességében érvényesülhessen.

De mindehez a gépek munkájának gyakorlati megismerése és a mód szükséges, hogy ezek a gépek általuk beszerezhető és hasznahatóan alkalmazható is legyenek. Mindkét irányban meg kell tenni a szükségeseket.

Föl kell használni első sorban a legelső alkalmat arra, hogy iparosaink szakonként és nagyobb számban tanulmányozhassák a szakmájukban használható gépek munkáját. Az ipari munkagépek legelső kiállításának alkalmát kell fölhasználni csoportos kirándulások rendezésére és e gépek alapos megismerésére; ilyen kiállítások hibájában módot kell szerezni arra, hogy iparosaink ilyen gépeket a főváros műhelyeiben munkában láthassanak.

Módot kell továbbá nyújtani arra, hogy iparosaink megfelelő segédgépeket önmaguk tulságos megterhelése nélkül meg is szerezhessenek.

Nehéznek látszanak a feladatok, de meg vagyunk róla győződve, hogy az a lelkes buzgalom, a mely egy iparágunkat illetőleg nagy nehézségeket győzött le eddig is és azt az iparágat a biztos, bár egyelőre lassú haladás útjára vezette, ezen feladatok nehézségeit is le fogja küzdeni és meg vagyunk róla győződve, hogy kisiparosaink bizalommal fogják igénybe venni a társadalom segítségét ezen feladatok megoldásában.

Nagyon biztatónak találjuk, hogy az iparfelügyelői intézmény ép most végbemenő decentralizációjával, a kerület iparfelügyelőjében mindig közlétkelben eső buzgó segítő fogunk birni e célok megvalósítására.

Kedvezmény

lapunk I előfizetőinek.

Meglepetést szerzünk ezúttal olvasóközönségünknek, vizsonzással eddig tapasztalt jóindulata és bizalmáért, — anyagi áldozatok árán is olyan előnyt biztosított számára, mely úgy szólván páratlanul a I vidéki zsmnalisztika történetében. Méltányolva ugyanis azt a rendkívüli érdekoldást és pártolást, melyben művelt olvasóközönségünk a S z e n t e s és V i d é k e t e részesíti, már régóta foglalkozunk azaz az eszmével, hogy e jóindulatot nagyobb számban meglepetéssel vizsonozzuk. Ez az eszménk aztán most valósággá lesz, mert oly értékes ajándékkal lepjük meg olvasóközönségünket, melyet bizonyára minden előfizetőnk szívesen fogad.

Nem kevesebbről van ugyanis szó, minarról, hogy a Hevesi József ismert író által Budapestben szerkesztett gyönyörű kiállítású, gazdag tartalmú illusztrált havi folyóiratot, az Otthon-t ezúttal ingyen adhatjuk előfizetőinknek és csak a postai, csomagolási és kézbesítési díj fejében számítunk fel negyedevenként 50 krt, vagyis egy koronát, mely csekély összeg

mindenkori előre, a lapunkra való előfizetéssel küldendő be.

Az Otthon a díszes magyar Szalon-nak egy külön kiadása (évi előfizetési díja 10 frt), telve a legkínzóbb írások dolgozataival, legelőnyösebb festőink illusztrációival. Közöl elbeszéléseket, költeményeket, társadalmi és kritikai cikkeket, népszerű tudományos ismereteket. Divatot (illusztrálva), azonkívül szebb-nél-szebb aktuális illusztrációkat és úgy a hazai, mint a külföldi festőművészek legújabb alkotásait. Ugy, hogy az Otthon a fölöslegessé teszi minden egyéb szépirodalmi lap járását.

Az Otthon minden hol eslejen egy vastag kötetben jelenik meg. És ilyen formán a S z e n t e s és V i d é k e e előfizetői 12, azaz tizenkét vastag kötetet kapnak évenként ingyen és mindössze évenként 1 koronányi költségdíjat számítunk föl.

Hiszük, hogy olvasóink kedvesen fogadják tőlünk ezt a meglepetést, melyet mi nekik anyagi áldozattal voltunk csak képesek megszerezni.

Az október 1-ével kezdődő új évnegyed alkalmából tehát arra kérjük — az idő rövidségére való tekintettel azon t. előfizetőinket, akik a fentvalót kedveménytel igénybe venni akarják, hogy ez iránt legelőnyösebb a f. hó 20-ig kegyeskedjenek nyilatkozni és a negyedévi 1—1 korona költségdíjat beküldeni, — hogy így már október 1-től megküdülhessék nekik az Otthon-e azon havi példányát.

Meg kell jegyeznünk, hogy e kedvezményt csak az esetben nyújthatjuk — áldozatok árán is — olvasóinknak, ha arra legalább 80—40-en jelentkeznek előfizetőink közül; továbbá azt, hogy az előfizetést az Otthon-ra előfizetőink a lapkihordókna is nyugodtan teljesíthetik, kik a náluk befolyt pénzzel a kiadóhivatalnak azonnal elszámolnak.

Ujdonságok.

S z e n t e s, 1898. szeptember 11.

— **Szobrot a királynénak!** El se hangzott még jóformán a szó, mely képviselői körökben hirdette, hogy szobrot kell emelni az oly gyászos véget ért legszeretettebb királyné emlékezetének, és ime — máris nagy arányokat ölt az erre irányuló mozgalom és az első napra több mint 30.000 frt önkéntes adomány folyik be a szoboralap javára. Vármegyénkbeli Mátocs fiatal főura, Károlyi Imre gróf volt az első, aki jó példával sietett elől. Ő és neje egyenkint 1000—1000 frtot adtak Erzsébet királyné szoboralapjára s a mai meggyűlésen Csató Zsigmond dr. alispán szintén előterjesztést fog tenni, hogy a vármegye törvényhatósága e szoboralaphoz hozzájáruljon. Ezenfölül megyszerte gyűjtést indítanak az eszményien magasztos célra, hogy így szegénynek gazdagnak egyformán módjában legyen ebben a formában is kifejezésre juttatni hozzájárulásával azt a szívet facsaró fájdalmat, mely itt minden magyar szívet elfogott, Erzsébet királyné meggyilkoltatásának hírére.

— **Rendkívüli gyűlések.** Szentes város képviselőtestülete ma délelőtt 9 órakor a túl a kurcai tanácskozásteremben, Csongrád vármegye törvényhatósági bizottsága pedig délelőtt 11 órakor a vármegyecház nagytermében rendkívüli közgyűlést tartanak. E gyűlések egyetlen tárgya: az Erzsébet királyné gyászos elhunytá fölött érzett mély fájdalom megnyilatkozása lesz. A két gyűlés közt, délelőtt 10 órakor gyászistentisztelet lesz a katolikus templomban. Ugy ezen, valamint a közgyűléseken is fektetve öltözötten jelennek meg a résztvevők.

— **Értekezlet az iskola államosítására.** Tegnap este a Gyula dr. kir. tanfelügyelő beszámolója érkeztet volt a f. hó 12-én a tanfel-

ügyelő és az illetékes városi bizottság részvételével, a szentesi polg. leányiskola és a tanyai népiskolák államosítása ügyében. Az értekezlet semmi pozitív eredményre nem vezetett. A tanfelügyelő hang súlyozta, hogy a kérdéses iskolák államosítását keresztülvinni reméli az esztben, ha a város megajánlja, hogy ugyanolyan összeggel, amennyiben az iskolák fentartása ma kerül, az államosítás esetén is hozzájárul évenként a város ezek fentartásához. Ez még nem volna túlnagyon követelés; de az már aztán sok egy kissé, hogy az esetleg állítandó új iskolák telkét és építési költségét is a városnak kellene mindég fődőznie és az összes iskolaépületek fentartásáról gondoskodnia. Hogy akkor ni előny van az államosításban: nem tudhassa senki. Egyébként ezúttal az a megállapodás történt, hogy a város hivatalosan kimutatja, a tárgyalás alapjául — külön-külön a leányiskola és a tanyai iskolák mostani éves fentartási költségét.

— **Megüresedett közg. gyakornokság.** Váraday Gáspár joghallgató, kit néhány hónap előtt neveztek ki a főispán, a csongrádi szolgabíróhoz közgazgatási gyakornoknak, az ezen állásról való lemondását benyújtotta az alispáni hivatalnál. Az állás így megüresedett, legközelebb már pályázat útján lesz betöltve.

— **A villamvilágítás terjeszkedése.** A Színház és Tóth-tele villamvilágítási vállalat, mely — a nagyvendéglő világításán kívül, minden egyéb magánvilágítás szolgáltatására is vállalkozik, — egyre terjeszkedik a városban. Három-négy utcára ágazik már eddig is a vezetékek a főutcán a központi szálló a Dobray és Bányai utóda kereskedő-cégek üzletai, valamint lapunk könyvnyomdája már bevezették a villamvilágítást, melyet értesülésünk szerint a főutca csaknem minden üzletébe bevezetnek. A vállalkozók teljes mértékben kielégítik a fogyasztókat s így előreláthatóan sikerrel jár majd a vállalkozásuk.

— **Csikódíjazás.** A csongrádvármegyei gazd. egyesület a f. hó 25-én tartja meg, a lapunkban már előre jelzett évi csikódíjazást, a város Jurenák-féle piactéri házatelkén. Díjazni fognak anyakancával elővezetett szopós csikókat és 3 éves kancacsikókat, mindenik versenynél 4—4 díjjal, melyek közül az első 40 frt, a 2-ik 30 frt, a 3-ik és 4-ik díj pedig 15—15 frt. A verseny feltétele az, hogy a gazda a nevezett és elővezetett 3 éves és szopós csikókra egyaránt hatósági bizonyítvánnyal vagy két ismert tanúval igazolja, miszerint a versenyző jószágot nála elletta a birtokát képező ló, még pedig állami vagy hatóságilag engedélyezett mentől. A bejelentések, a verseny napjának reggeli 8 órájáig elküldhetőek az egyesület titkárságánál s a versenyző 3 éves csikók valamint az anyakancák is közfőfőken vezetendők elő.

— **Szentesi tolvajbanda.** Ismét egy nagy bünszövetkezet ügyében tartott végtárgyalást a marstéri törvényszék. Nemes Sándor és kilenc büntartsa, névszerint: Gál János, Derecskai József, Sebők István, Hunyady István, Bálint Mihály, Bálint Imre, Kirschner János, Gál Ferencz, Gál Lajos vádlottak ügyében. Ezek közül Nemes és Gál János a főcinkosok. Amaz egy 19 éves neveletlenül felnevelt síheder legény, ki a Szentesen, Csanyon, Szegvárott lopott holmikat a bűnbanda tagjaihoz vitte, de följújtott egy kunyhót is, melyben hárman voltak. A végtárgyalás során már ítéletet is hozott a törvényszék, és pedig Nemes Sándort 6 évi fegyházra, Gál Jánost 9 havi börtönrre, Derecskai Józsefet 8 havi, Bálint Imrét 7 havi, Bálint Mihályt 6 havi, Sebők Istvánt másfél havi fegyházra, Hunyady Istvánt 21 napi, Kirschner Jánost 14 napi és Gál Lajost 7 napi fegyházra ítélték.

— **Halálos szarancsöltségs** történt a f. hó 13-án Földvári Nagy István eszteri tanyáján. A nevezett gazda bérése, a 24 éves Sándor János kukoricaszárát hordott be

kocsin a tanya és e munka közben olyan szerencsétlenül csúszott le néhány kévével együtt a rakomány tetéjéről, hogy nyakcsigolyája eltört. A szerencsétlen esés adatait, kinek atyját 15—16 év előtt a Kretter-féle malom gépe zúta tethetlen nyomorékka, holtan szállítottak be a városba, s miután a hullaszemle és a tanuhalgatás is kétségtelenül teszi, hogy bűncselekmény esete nem forog fent, a hulla felboncolását mellőzve, fogják eltemetni.

— **Szentesi fű a vásárhelyi földmivesiskolában.** Csönka Sándor szentesi gazdember fiát Csönka Pált, a vármegyei gazdasági egyesület közbenjárására felvették a vásárhelyi földmivesiskolába, mint I. osztályos önköltséges növendéket. Felhozzuk ezt az esetet buzdító példa gyanánt azért, mert óhajtott volna, hogy gazdáink közül minél többen adnának fiaiknak olyan elméleti és gyakorlati kiképzetést, amelyben a növendékek a földmivesiskolában részesülnek.

— **Gyászünnepe.** A szentesi evangélikus egyház közönsége szombaton délelőtt 9 órakor gyászünnepeit tart Erzsébet királynék emlékére, tekintettel, hogy az imaház még renoválás alatt áll, az iskolai tanteremben. Az istentiszteletet ugyanott iskolai gyászünnepe követi.

— **A gőzgépekkel és kazánfűtők vizsgálatára** Kruspér Pál kir. főmérnök s államépítészeti hivatalnok elnöke alatt Szegeden szervezett bizottság, vizsgájt 1898. évi szeptember hó 22-én d. u. 3 órakor kezdve, a m. kir. államvasutak szegedi szivattyutelepen fogja megtartani, miről érdekeltek azon figyelemzettel értesítettek, hogy a vizsga letételére vonatkozó, kelhőn bélyegzett s felszerelt kérvényeiket a fent megnevezett bizottság elnökénél (Szeged, postapalota) kell megelőzőleg s legkésőbb a kitűzött nap d. e. 9 óráig beküldeniük.

— **Tűzeset.** A f. hó 13-ól 14-re viradó éjszakan tűz lárma riasztotta fel az alvó lakosságot. Öv. Bartha Jánosné kispiactéri házában gyulladt ki az istálló, melynek tetőzete le is égett. A házbeliek, a portán lakó Szalay István tanár családját kivéve, nem is voltak otthon vasárnap óta s így a tűz keletkezésének oka alig deríthető ki.

— **Jószágveszedelem.** Az alispántól a városi rendőrséghez leérkezett hivatalos értesít arról ad hírt, hogy Horgoson a sertésvész járványosan lépett fel, miert is a község határát hatósági zár alá vették.

Foulard-selyem 65 krtól

8 frt 85 krig méterenként — Japán, chinai stb. legújabb mintázatok és színekben, valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként a legújatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát forgalmazóknak postabér és vámentesen valamint hához szállítva — mintákat pedig postafordultával küldöndek. Henneberg G. selyemgyárai (os. és kir. udvari szállító) Zürichben. — Magyar levelezés, Sráczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.**

MEGHÍVÓ.

A szentesi iparos-tanonc-iskola unnepljes megnyitása a kurczántúli közgyűlési teremben f. hó 15-ikén délután 5 órakor fog megtörténni ezen unneplere Szentes város tanácsa, az ipartestület, az ipartanodai bizottság s a tanügy iránt érdeklődők ez úton hivattak meg. Szentes, 1898. szeptember 13.

As iparos-tanonc iskola elnöksége.

Irodalom.

A **»Vasárnapi Újság«** szept. 11-iki száma 25 kppel s a következő tartalommal jelent meg: **»A főrendiház új elnökei«** (gróf Károlyi Tibor elnök és Daruváry Alajos alelnök arcképeivel). — **»Isten senkinek sem marad adós.«** Szerb népköltemény. Fordította Dömötör Pál. — **»Regénytár.«** Dáma. Történeti körkép. Irta Baksvay Sándor (Kinnach László eredeti rajzával). — **»A kétlábú farkas.«** Regény. Irta Karazin Nikolajevics Nikolaj. Oroszból fordította Ambrózovics Dezső (képekkel). — **»A szeptemberi napok 1848-ban.«** Gróf

Zichy Jerő a Gobi-sivatagon (gróf Zichy Jenőnek I-kutskban fölvevő arcképevel). — **»A délmagyarországi hadgyakorlatok.«** A »Vasárnapi Újság« katonai munkatársától (képekkel Klósz és Kossak fényképei után). — **»Nemzetközi lefegyverkezés.«** (A nagyhatalmak hadseregeinek összehasonlítása). — **»A széppességi hadgyakorlatok színtere.«** (képekkel Löcséről és a csorbai tórol Divaid fényképei után). — **»A mária-remetei új templom.«** (képekkel Hary Gyula rajzai és szentkirályi Antal fényképei után). — **»A vasúti kocsik jövő berendezése.«**

Nyilttér.

AZ ELŐKELŐ VILÁG ASZTALI VIZE A

KRONDORFI SAVANYÚVIZ

ÉS MINT GYOGYITAL ORVOSILAG AJANLVA.

Kapható: 10—7

DOBRAJ SÁNDORNAL.

Laptulajdonos és felelős-szerkesztő: Dr. MATÉFFY FERENC
Társ-szerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.

221 kgy. 898. Szentes város polgármesterétől.

Értesítés.

A polgármesteri hivatal értesíti a közönséget, hogy Szentes város virilis képviselőinek az 1899-ik évre küldöttségileg összeállított névjegyzéke a folyó évi szeptember hó 12-ik napjától kezdve 5 napon át, vagyis szeptember hó 16-ik napjának d. u. 5 órájáig a polgármesteri hivatalban közszemlére ki van téve, hol azt bárki megtekintheti és netaláni észrevételeit előszóval vagy írásban ugyanazon idő alatt megteheti.

Szentes, 1898. szeptember 9.

2—2 **Magyar József**
tanácsnok, h. polgármester

Hirdetmény.

Szentes város szolgálatában álló mezőőrök részére

7 drb. őszi-tavaszi dolmány.

7 „ „ nadrag.

7 „ téli mente báránnyórbélés-sel és prémel.

7 „ nadrag flanelbéléssel és körözéssel és az összes ruhaneműeknek vörös színórzattal leendő elkészítésére ezenen pályázat hirdettetik.

Vállalkozni kívánók tartoznak lepecsételt borítékba zárt, 50 kros bélyegű ajánlatuk mellé az átlaluk kitüntetett készítési ár 10% át készpénzben, vagy magyar értékpapirokban mellékelni.

Ajánlatok a f. évi szeptember hó 15-én, d. u. 5 óráig adhatók be a gazd. tanácsnoki hivatalba, ahol a feltevélek és posztóminta a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Később érkező ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Szentesen, 1898. szeptember 10.
2—2 **Novobáczky Győző,**
gazd. tanácsnok.